

2. Туровська О.Л. Мотивація працівників як один із елементів підвищення діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/184.pdf>

3. Чебан А.А. Ефективна система мотивації праці як елемент підвищення конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/11/125.pdf>

4. Арапова О.М., Горицька К.М. Конкурентоспроможність персоналу та її значення у діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4203>

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Голенков Ю. М., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Зерновиробництво є основою аграрного сектору України, а його розвиток є одним з найважливіших показників стану економіки України. На сучасному етапі розвитку сільського господарства важливою задачею є забезпечення належних обсягів виробництва зерна .

Зернопродуктовий підкомплекс є важливою складовою економіки України, його розвиток великою мірою визначає рівень забезпечення населення достатньою кількістю вітчизняних продуктів харчування та соціально-економічну ситуацію в країні. Особливе і виняткове місце серед галузей рослинництва займає зернове виробництво [2].

На Миколаївщині зерновиробництво є важливою галуззю господарювання, воно посідає важливе місце у структурі товарної продукції, а також є не лише джерелом прибутку, а й засобом задоволення власних господарських потреб. Детальніше порівняння посівної площі, валового збору

та урожайності зернових культур на Миколаївщині в 2000-2016 роках можна побачити у табл. 1.

Таблиця 1. Основні показники розвитку зерновиробництва в Миколаївській області

Показники	Роки					2016 р. у % до	
	2000	2005	2010	2015	2016	2000 р.	2015 р.
Зібрана площа, тис. га	628,0	763,7	876,8	948,2	834,2	133,0	88,0
Валовий збір, тис. т	921,3	2706, 2	2200,7	2896,4	2725,5	296,0	94,0
Урожайність, ц/га	14,7	20,4	25,1	30,5	32,7	222,0	107,0

Джерело: Статистичний збірник «Сільське господарство України за 2016 р.» / за ред. Н.С. Власенко. – К. – 2016. і розрахунки автора

У 2016 р. у Миколаївській області середня врожайність зернових культур становила 32,7 ц/га. У порівнянні з 2000 р., цей показник збільшився на 122%. Загальна площа, зайнята під зерновими культурами, у 2016 р. порівняно з 2000 роком зросла на 33,0% і дорівнює 834,2 тис. га, а валовий збір збільшився – на 196% і склав 2725,5 тис. т.

За досліджуваний період найбільша кількість посівних площ підзерновими культурами була зайнята у 2015 р. – 948,2 тис. га.

Розглянемо динаміку посівної площі та урожайності за провідними культурами зерновиробництва (табл. 2).

Протягом наведеного в таблиці періоду посівна площа пшениці зменшилася на 66,4 тис. га, а площа ячменю - на 30,5 тис. га. Найвищі показники урожайності пшениці та ячменю спостерігаються у 2016 році – 36,1 ц/га та 27,6 ц/га відповідно. Найбільший валовий збір пшениці був зібраний у 2015 році – 1458,4 тис. т, що на 243,3 тис. т більше, ніж у 2016 році та на 107 тис. т. більше, ніж у 2014 році.

Таблиця 2. Динаміка провідних культур зерновиробництва на Миколаївщині

Показник	Культура	2014р.	2015р.	2016р.	2016 р. у % до	
					2015 р.	2014 р.
Зібрана площа, тис. га	пшениця	402,7	426,6	336,3	79,0	84,0
	ячмінь	360,1	351,8	329,6	94,0	92,0
Валовий збір, тис. т	пшениця	1351,4	1458,4	1215,1	83,0	90,0
	ячмінь	925,1	935	909,1	97,0	98,0
Урожайність, ц/га	пшениця	33,6	34,2	36,1	106,0	107,0
	ячмінь	25,7	26,6	27,6	104,0	107,0

На зниження урожайності та виробництва зерна можуть суттєво впливати складні погодно-кліматичні умови та недостатнє матеріально-технічне забезпечення. Наприклад, запізнення із збиранням урожаю у 2016 році призвело до значних його втрат. Причини зниження рентабельності виробництва зернових вбачають у відсутності паритетних умов збуту, нестабільності і не прогнозованості аграрної політики, штучному стриманні цін на зерно в умовах зростання цін на добрива, паливо, засоби захисту рослин. Назване змушує аграріїв переорієнтувати виробництво на більш прибуткові культури, зокрема олійні.

В перспективі підвищення рентабельності галузі можливе за рахунок раціонального використання усіх наявних ресурсів та підвищення урожайності за рахунок використання новітніх досягнень селективної науки та техніки, недостатньою увагою до провідного досвіду у цій сфері. З іншої сторони значним є вплив економічних факторів, зокрема недостатньої загальної потужності ринку, нераціональної політики держави щодо підтримки галузі.

Нерозвиненість виробництва та збуту зерна сільськогосподарськими підприємствами на даний час полягає у відсутності: ефективного механізму забезпечення регіональних зернових запасів; забезпечення рівноваги між попитом і пропозицією на зернову продукцію; достатнього рівня продовольчого забезпечення населення. Для забезпечення

конкурентноспроможності виробництва зерна необхідно здійснювати комплексні заходи на наступних рівнях: управлінський, виробничий, маркетинговий.

Інформаційні джерела:

1. Кіреєва Е.А. Організація та ефективність виробництва зерна// Е.А Кіреєва// Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні.-2010.

2. Кудирко А.В. Становлення та розвиток зернового ринку України// А.В. Кудирко// Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні.- 2009.

3. Мала І. Сучасний стан і перспективи виробництва зерна в Україні// І.Мала // Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні.- 2010.

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ващиліна А. М., магістр

Миколаївський національний аграрний університет

Конкурентоспроможність підприємства є узагальнюючим показником конкурентних переваг підприємства, його потенціальних можливостей та сукупність властивостей, що дозволяють оперативно реагувати та пристосовуватися до змін зовнішнього середовища [1, с. 83].

Забезпечення конкурентоспроможності підприємства є обов'язковою умовою його довготривалого та результативного функціонування у динамічному та невизначеному зовнішньому середовищі.

Конкурентоспроможність сільськогосподарського підприємства визначається як концентрований вираз сукупності його можливостей та резервів виробляти та реалізовувати на ринку якісну сільськогосподарську